

RUTH KÖNYVE

- Novák József -

Mikor íródott, ki írta, kinek, milyen történelmi helyzetben?

- **Hasonlóan** a Bírák könyvéhez, a Ruth könyvében sincs megnevezve a szerző, ezért a könyv keletkezésének időpontjáról, és annak szerzőjével kapcsolatosan, többféle elképzelés született az idők folyamán.
- **A Talmudi** hagyomány szerint, a könyv szerzője, Sámuel, a biblia egyik legkiemelkedőbb alakja, aki valószínűleg, Dávid királlyá való felkenetése után írta, **Kr. e. 1000 körül**.

Mi volt a könyv megírásának eredeti célja?

- **Három célt** nevezhetünk meg:
- **Bemutatni** Isten gondviselését, egy emberi szemszögből nézve, reménytelen helyzetben.
- **Az olvasó** elé tárni egy hűség-példát, egy olyan korszak közepette (a bírák ideje), amikor a bálványimádás és a hitehagyás volt jellemző.
- **Rávilágítani** Dávid király származására.

A könyv vázlata

Menekülés az éhínség elől.	1,1-5
Történelmi háttér.	1,1
Családi háttér.	1,2
A menekülés eredménye.	1,3-5
A hazatérés.	1,6-22
Naomi döntése.	1,6-7
A két meny visszaküldése.	1,8-13.
Ruth döntése.	1,14-19.
Naomiból Mára lesz.	1,20-22.
A „véletlensorozat”.	2,1-23.

Ruth kalászt szedeget.	2,1-3.
Boáz jóindulata Ruth iránt.	2,4-16
Az áldás előrelátása.	2,17- 23

Az éjszakai találkozás.	3,1-18.
Naomi tanácsa.	3,1-4.
Boáz megérti a tervet és elfogadja.	3,8-15.
Naomi bizakodása.	3,16-18

Találkozás a kapuban.	4,1-12.
Az egyezés	4,1-10.
A nép áldásmondása.	4,11-12

Naomi életének beteljesedése.	4,13-22
Házasság, és gyermekáldás.	4,13.
Az asszonyok áldásmondása.	4,14-17
A dávidi vérvonal.	4,18-22.

A bibliai kijelentésben, milyen szerepet tölt be?

- **Az eredeti** héber bibliai kánonban, a harmadik szakaszban található a könyv, az „Iratok”-ban, és egy az öt ünnepi tekercs közül, melyeket ünnepekkor szokták felolvasni (a Ruth könyvét a Pünkösöd ünnepén olvassák fel).
- **A Septuagintában**, és így a többi fordításokban is, a Ruth könyve, a történeti könyvek sorában van, a Bírák és a Sámuel könyvei között.
- **Origenes** véleménye szerint, a zsidók a Bírák és a Ruth könyvét egy könyvnek tekintették, lévén hogy a történet a bírák idejében játszódik le: *„abban az időben történt, amikor a bírák bírászkodtak..”* (1,1)
- **Tartalma** szempontjából, a könyv összekötő kapocs, a Bírák könyve és az 1Sám. között.

Hol találhatóak utalások erre a könyvre, más helyen a bibliában?

- **Egyedüli** utalás a Mát.1,5-ben van, ahol Jézus Krisztusnak nemzetségi táblázatában szerepel Boáz és Ruth.

Az üdvtörténetben milyen helyet tölt be?

- **A mózesi törvényben**, meg volt írva, hogy *„nem tartozhat az ÚR gyülekezetéhez ammóni vagy móábi ember, még a tizedik nemzedékük sem tartozhat az ÚR gyülekezetéhez, sohasem.* (5Móz. 23,4)
- **A Ruth könyvében**, az Úr előrevetíti azt az igazságot, hogy nem lesznek örökre kirekesztve az Úr közösségéből, a „moábiak”, mert eljön az idő, amikor *„új szövetséget”* köt *„Izrael és Júda házával.”* (Jer. 31,31).
- **Ebbe a szövetségbe** beletartozik majd minden nép, és mi sem bizonyítja erőteljesebben ezt, mint az a tény, hogy az új szövetség közbenjárója (Zsid.8,6), a Messiás családfájában, szerepel egy moábi személy, Ruth.
- **Pál apostol** beteljesedett igazságként mutatja ezt be:

Ef. 2,19;

„Ezért tehát nem vagytok többé idegenek és jövevények, hanem polgártársai a szenteknek és háza népe Istennek.”

Az Ószövetségi irodalom, hogyan mutat Jézus Krisztusra?

- **A Ruth könyvében**, megismerkedünk, a **Góél intézményével**. Ennek az a lényege, hogy Izráelben, a föld tulajdonjoga, soha nem évült el. Azonban, ha valaki elszegényedett, és kénytelen volt eladni földjét, a legközelebbi rokona, visszaváltó, megváltó, joggal bírt. (3Móz.25,25). Hasonló megváltás történhetett, ha valamelyik izraelita, kénytelen volt magát rabszolgának eladni. (3Móz. 25,47-49).
- **Történetünkben** Naomi, Ruth anyósa, midőn visszatér Izráelbe, vissza akarja vásárolni birtokukat, amit Móáb országába való távozásukkor eladtak volt, és ehhez keres visszaváltót. Erről beszélt Boáz a közeli rokonnak. Csakhogy a visszaváltás feltételhez van kötve: a megváltó rokon, megholt fia feleségét, Ruthot is feleségül kell, hogy vegye.
- **Ahhoz** hogy valaki góél legyen, három feltétel kellett: legközelebbi rokon legyen, hogy vállalja-e az örökség megváltását, és hogy bírja-e azt megváltani.
- **Boáz**, azáltal lett „góéllé”, hogy a legközelebbi rokon nem vállalta a megváltást.
- Ezen megváltás által, Boáz Jézus **Krisztusra mutat, aki a mi „Góélünk” lett**, azáltal hogy:

Fil. 2,6-7;

„Ő Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, hanem megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlóvá lett, és magatartásában is embernek bizonyult” így először is, közeli rokonunkká lett, hogy megváltónkká lehessen, aki *„megváltott minket a törvény átkától, úgy, hogy átokká lett értünk”*

- **Másodszor**, Jézus vállalta **önként**, a megváltást:

Jn. 10,17-18;

„...Én odaadom az életemet, hogy aztán újra visszavegyem. Senki sem veheti el tőlem: én magamtól adom oda”.

- **Harmadszor**, Ő ezt vállalhatta, mert nem volt benne bűn:

1Pt. 1,18-19;

„...Nem veszendő dolgokon, ezüstön vagy aranyon váltattatok meg atyáitoktól örökölt hiábavaló életmódotokból, hanem drága véren, a hibátlan és szeplőtelen Bárányak, Krisztusnak a vérén.”

Milyen előképek vannak a könyvben, amelyek az újszövetségi időkben teljesedtek be?

- **Az előző fejezetben** láttuk a góél, a megváltó előképét, Boázban, aki megváltotta a közeli rokon, Elimelek örökségét és hogy ez az előkép, a világ Megváltójában, Krisztusban teljesedett be tökéletesen.
- **De a Boáz esete** még rejteget újszövetségi igazságot. Ugyanis, Boáz, nem azért váltotta meg a szántóföldet, mert a földbirtokhoz ragaszkodott, hanem azért, hogy övé legyen a menyasszony, mert **szerezte Ruthot**.

- **Úgyszintén**, Krisztus is, visszaváltotta a Földet, a Sátán tulajdonából, azért, hogy Övé legyen a Menyasszony, mert szereti azt, azaz, az egyházat, vagyis minket:

Ef. 5,25;

„Krisztus is szerette az egyházat, és önmagát adta érte.”

- **Ruth**, tehát ilyen formában, **előképe a Gyülekezetnek, Krisztus Menyasszonyának.**
- **A másik** „közeli rokon”, aki nem tudta vállalni (4,6) a góél szerepét, úgyszintén szimbolikus személy: jelképezi a törvényt, amely nem tud megváltani, *„mert a törvény cselekedeteiből nem fog megigazulni egyetlen halandó sem”* (Róm. 3,20)

Mi a fő mondanivalója, az utolsó időkben élő keresztények számára?

- **Pál apostol szomorú prófétikus képet** fest, az utolsó idők társadalmáról:

2Tim. 3,1-4;

„Azt pedig tudd meg, hogy az utolsó napokban nehéz idők jönnek. Az emberek ugyanis önzők, pénzsóvárok lesznek, dicsekvők, gőgösek, istenkáromlók, szüleikkel szemben engedetlenek, hálátlanok, szentségtelenek; szeretetlenek, kérlelhetetlenek, rágalmazók, mértéktelenek, féktelenek, jóra nem hajlandók, árulók, vakmerők, felfuvalkodottak, akik inkább az élvezeteket szeretik, mint az Istent.”

- **Pál ezzel** a képpel nem csupán a világi társadalmat mutatja be, hanem az utolsó idők „keresztény” társadalmát is:

2Tim. 3,5;

„Az ilyenek a kegyesség látszatát megőrzik ugyan, de annak az erejét megtagadják. Fordulj el tehát ezektől!”

- **Ezen utolsó időkben**, amikor annyira jellemzők a családon belüli megromlott kapcsolatok, a szétesett családok, a hűtlenségek, az ellenségeskedések családtagok, rokonok között, a moábi Ruth példát mutat nekünk szeretetével, ragaszkodásával, hűségével, gondoskodásával anyósa iránt.
- **Igaz az a megállapítás**, hogy a Ruth könyve „a héber irodalom egyik gyöngyszeme”, de nem csupán irodalmi értékéért, hanem az emberi kapcsolatokban bemutatott értékekért is.

A könyv aktuális üzenete: a hűség

Ruth. 1,17;

„Ne unszoldj engem, hogy elhagyjalak és visszatérjek tőled. Mert ahová te mégy, odamegyek, ahol te megszállsz, ott szállok meg. Néped az én népem, és Istened az én Istenem. Ahol te meghalsz, ott akarok meghalni én is, ott temessenek el engem! Úgy bánjék velem az ÚR most és ezután is, hogy csak a halál választ el engem tőled!”

- **Nagyon fontos** a hűség, Isten a hűség alapján fogja megítélni a hívőket, hogyan sáfárkodtak a lehetőségeikkel, táalentumaikkal, adottságaikkal, hűségesek vagy hűtlenek voltak? Nem fog számon kérni olyat, amire nem hívott el, de azt igen, hogy megtetted-e azt, amit mondott?

- **Miért fontos?** Mert az élet tele van próbákkal, hegyek-völgyek, magasság és mélység áldásai, és ezeken csak úgy tudsz átmenni, ha a hűség beépült az életedbe, ha a jellemvonásoddá vált!
- **Jézus Úr az életben:** ez azt jelenti, hogy felhatalmaztad Őt arra, hogy a téged érintő kérdésekben helyetted döntsön! Ha még te döntesz ezekben a dolgokban, akkor Jézus nem Úr az életedben!
- **Miért mondjátok,** hogy Uram, Uram, ha nem cselekszitek, amiket mondok nektek! Nem mindenki megy be a Mennyek Országába, aki ilyeneket mond, hanem csak aki cselekszi a mennyei Atya akaratát!

Isten hűsége

2Móz. 34,6;

Elvonult előtte az ÚR, és így mondta azt ki: Az ÚR, az ÚR irgalmas és kegyelmes Isten! Türelme hosszú, szeretete és hűsége nagy!

- **Istennek** nagy a hűsége az Ő népe iránt. Ő nemcsak irgalmas, kegyelmes, hosszútűrő és szerető Isten, hanem hűséges is. Égig ér a kegyelme, hűsége a felhőkig ér, nem korlátozható be.

Zsolt. 89,2.3.6.9;

URam, kegyelmes tetteidről éneklek örökké, nemzedékről nemzedékre hirdetem hűségedet. Mert ezt mondom: Örökké tart kegyelmed, hűséged szilárd, akár az ég. Az egek magasztalják csodáidat, URam, hűségedet a szentek gyülekezetében. URam, Seregek Istene! Ki olyan erős, mint te, URam? Hűséged körülvesz téged!

- **Fontos,** hogy a fiainknak is elbeszéljük Isten nagy dolgait és az Ő hűségét, hogy a következő generáció is megismerje Őt. Sőt, egy magasabb hit szintre léphessen, nekik már ne kelljen azt megharcolni, amit mi megharcoltunk
- **Másik lényeges** dolog, hogy magasztaljuk a gyülekezetben Isten hűségét. Isten hűsége szilárd, nem múlik el soha az Őt félők iránt. Isten hűségbe öltözik, körülveszi Őt, mint palást.

A Szentlélek gyümölcse

Gal. 5,22-23;

A Lélek gyümölcse pedig: szeretet, öröm, békesség, türelem, szívésség, jóság, hűség,

- *szelídség, önmegtartóztatás. Az ilyenek ellen nincs törvény.*

- **A Szentlélek** gyümölcse a hűség: Isten egyik tulajdonsága, a természetéből, lényéből fakad. A Szentlélek termi meg ezt a gyümölcsöt az életünkben, olyan mértékben, amennyire engedjük Neki.

- **Bennünk** lakozik Isten és átformál, hogy hasonlóak legyünk Őhöz, vagyis legyünk mi is hűségesek, ez szilárd jellemvonásunkká váljon.

1Sám. 26,23;

Az ÚR mindenkinek megfizet a maga igazsága és hűsége szerint, mert az ÚR a kezembe adott ma téged, de én nem akartam kezet emelni az ÚR fölkejtjére.

- **Mi alapján** fizet meg Isten mindenkinek? Igazsága és hűsége szerint! Fontos, hogy igazságban járjunk, és abban hűségesen kitartsunk. Tehát nem elég csak egy ideig igazságban járni, hanem kitartóan kell ezt cselekednünk, amíg az Úr vissza nem jön!
- **Dávid** ezt akkor mondta, amikor Saul a kezébe került, de nem bántotta, Isten miatt nem emelt kezelt az Ő felkentjére, nem állt bosszút, hagyta az Úrra a bosszúállást.
- **Az Úr felkentjére**, vezetőkre ne emelj kezet, még ha jogos is lenne, ne kritizáld, ne kárhoztasd, ne zúgolódj, ne lázadj ellene, mert az Úr kente fel. Bízd az Úrra a dolgot, majd alkalmas időben cselekszik, ha egyáltalán igazad van abban a dologban. Gyakran még csak ez sem áll meg, és ok nélkül támadnak a vezetőkre egyesek.

2Sám. 22,26-27;

- *A hűségeshez hűséges vagy, a feddhetetlen emberhez feddhetetlen vagy. A tisztához tiszta vagy, de a hamisnak ellenállsz.*
- **Isten** a hűségeshez hűséges marad, a feddhetetlenhez feddhetetlen, a tiszta szívűhöz tiszta. Mindenkihez a szíve alapján viszonyul Isten! Ha őszinte vagy, törekszel a jóra, akkor hűséges lesz hozzád Isten
- **Hamis:** kétszínű, rosszindulatú, gonosz. Az ilyen embernek ellenáll Isten! Akinek Ő ellenáll, az imádkozhat bármennyit, minden rosszul fog menni, kivéve, ha megtér!
- **Visszás:** nem egyenes, sumákoló, sunyi, ravasz, félszívű. A visszáshoz visszás Isten.

Legelső a hűség

Péld. 19,22;

Amit az embertől megkívánnak, az a hűség, ezért jobb a szegény ember a hazugnál.

- **Hűség:** általánosságban is az emberektől hűséget, lojalitást várnak el, nemcsak a házasságban, hanem munkahelyen, sportegyesületnél, stb.

1Kor. 4,2;

Márpedig a sáfároktól elsősorban azt követelik, hogy mindegyikük hűségesnek bizonyuljon.

- **Egyház:** mivel mindannyian Isten sáfárai vagyunk, tőlünk még inkább hűséget vár el az Úr! Úgy kell a javainkkal, adottságainkkal, tehetségünkkel, időnkkel, pénzünkkel, egészségünkkel bánni, hogy a lehető legtöbbet hozzunk ki magunkból Isten Országá számára! Ez számon lesz kérve!
- **Nem az alapján** leszünk számon kérve, amink nincs, hanem az alapján, amink van, amit Istentől kaptunk.
- **Számonkérés:** abszolút igei dolog, az istentelenek hangoztatják azt, hogy nem lesz számonkérés, de ez hazugság! Úgy kell élnünk ebben a testben, hogy minden szó számon lesz kérve, amit kimond az ember! Semmiképpen nem szabad könnyelműen, hanyagul, szabadon erkölccsel élni, mert amit vet az ember, azt fogja aratni! Aki a testnek vet, az a testből fog aratni veszedelmet, aki a szellemnek vet, az a szellemből fog aratni életet!

Lk. 16,10;

Aki hű a kevesen, a sokon is hű az, és aki a kevesen hamis, a sokon is hamis az.

- **Aki a kevesen**, a kicsin nem tud hűséges lenni, az a nagyon se lesz hűséges. Sok hívő ezért nem jut előre a hívő életében. Amíg ezt meg nem tanulod, nem fog rád bízni az Úr nagy dolgokat.

- **Hamis = hűtlen.** Aki kis dolgokban nem akar szolgálni, csak nagy, látványos módon, az nem lesz hű később sem
- **Szolgálat:** kezd elöször a nem látható és megalázó dolgokkal, például székrakodás, takarítás. Ha ebben hű vagy, bíz majd rád az Úr többet

Tálemek példázata

Mt. 25,14-30;

„Mert úgy van ez, mint amikor egy idegenbe készülő ember hívatta szolgálait, és átadta nekik vagyonát. Az egyiknek adott öt talentumot, a másiknak kettőt, a harmadiknak pedig egyet, kinek-kinek képessége szerint, és elment idegenbe. Az, aki az öt talentumot kapta, azonnal elindult, vállalkozásba fogott velük, és nyert másik ötöt. Ugyanígy az is, aki a kettőt kapta, nyert másik kettőt. Aki pedig az egyet kapta, elment, gödröt ásott a földbe, és elrejtette ura pénzét.

- **Isten Királyságának** működését jelképezi a példázat. Isten is mindenkinek ad tálemekokat, egészséget, erőt, motivációt, elhívást, szolgálatot a képességek szerint. Amire elhívott, azt meg is tudjuk tenni, Tőle van az alkalmas voltunk. Nem kér olyat, amire nem vagy képes.
- **Hogyan** sáfárok Isten dolgaival? Használjuk vagy elássuk? Hűségesek vagyunk vagy nem?

Hosszú idő múlva aztán megjött ezeknek a szolgálknak az ura, és számadást tartott velük. Eljött az, aki az öt talentumot kapta, odavitte a másik öt talentumot, és így szólt: Uram, öt talentumot adtál át nekem: nézd, másik öt talentumot nyertem. Ura így szólt hozzá: Jól van, jó és hű szolgálom, a kevésen hű voltál, sokat bízok rád ezután, menj be urad ünnepi lakomájára! Odament az is, aki a két talentumot kapta, és ezt mondta: Uram, két talentumot adtál át nekem: nézd, másik két talentumot nyertem. Ura így szólt hozzá: Jól van, jó és hű szolgálom, a kevésen hű voltál, sokat bízok rád ezután, menj be urad ünnepi lakomájára!

- **Számadás:** lesz számonkérés: a hívőknek a Krisztus ítélőszéke előtt, a hitetleneknek a Nagy Fehér Trón előtt!
- **Akinek kettő** illetve öt talentuma volt, az használta azokat és hasznot hozott: megduplázta a kapott javakat és dicséretet kapott az uruktól, mert hűségesek voltak.

Odament hozzá az is, aki az egy talentumot kapta, és ezt mondta: Uram, tudtam, hogy kérlelhetetlen ember vagy, aki ott is aratsz, ahol nem vettedél, és onnan is gyűjtesz, ahová nem szórtál. Félelmemben elmentem tehát, és elástam a talentumodat a földbe: nézd, itt van, ami a tied. Ura így válaszolt neki: Te, gonosz és rest szolgál, tudtad, hogy ott is aratok, ahol nem vettedem. Ezért el kellett volna vinned a pénzedet a pénzváltókhöz, és amikor megjöttem, kamattal kaptam volna vissza azt, ami az enyém.

- **Egy talentumos szolgál:** sok hívő ilyennek látja magát és így is él! Alkalmatlanság érzés, kisebbségi érzés, félelem, közömbösség, kényelem, ezek mind olyan életérzések és démonok, amik nyomásokat, pressziót helyeznek rád és el akarnak tántorítani Istentől és a szolgálattól!
- **Ne engedd,** hogy megraboljanak, állj ellenük harcos imában és elfutnak tőled! Harcold a hitnek a harcát, ne lankadj el! Ne ülj leverten, bágyadtan, depressziósan, erőtlően, ezt a luxust nem engedheted meg magadnak! Rázd ki magad a fásultságból, közömbösségből, hitlenségből!

- **Ellenkező esetben** passzív leszel, vagyis elásod a táalentumodat, és gonoszságnak, restségnek nevezi az Ige ezt a mentalitást, annyira, hogy a haszontalan szolgát a külső sötétségre vetik!

Vegyétek el tőle a talentumot, és adjátok annak, akinek tíz talentuma van! Mert mindenkinek, akinek van, adatik, és bővelkedni fog; attól pedig, akinek nincs, még az is elvétetik, amije van. A haszontalan szolgát pedig vessétek ki a külső sötétségre: ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás."

- **Szellemi alapelv:** akinek van, azaz használja, annak egyre több lesz, aki nem használja, az még azt is elveszíti, amit előtte birtokolt! Mivel szellemi alapelv, mint a földön a gravitáció, ezért minden körülmények között működik, úgy a vállalkozásban, mint a szolgálatban.

Alázat

- **Tehát** ne ásd el a táalentumodat, hanem használd Isten Országában. Ehhez alázat kell!
- **Alázat:** elfogadom Isten elhívását, vezetését az életemre. Se többet, se kevesebbet nem akarok elérni, tenni, mint amit Isten mond. Sem többnek, sem kevesebbnek nem tartom magam, mint aminek Isten tart.
- **Álalázat, álszerénység:** én nem vagyok erre alkalmas, ez a büszkeség egyik formája! Hiszen a mi alkalmas voltunk az Istentől van!

Pénzügyek

Lk. 16,11;

Ha tehát a hamis mammonon nem voltatok hűek, ki bízza rátok az igazit?

- **Pénzügyek:** kulcsfontosságú terület nemcsak a világban, hanem a hívő életében is! Meg kell tanulni bánni a pénzzel, a bölcs sáfárkodást ezen a területen is!
- **Sáfárkodás** alapelvei: pl: takarékoság, előrelátás, tervezés, adakozás, használat, szorgalom stb. sok hívő ezeket nem alkalmazza saját életére, ezért van anyagi szükségben!
- **Alap dolog:** ha nincs pénzed, ne költekezz, ne vegyél semmit, ne adósítsd el magad! Ha ma nem tudsz megélni, hogy fogsz később, mikor drágább lesz minden és még kamatokat is fizethetsz? Sokan így kerülnek az utcára, mert nem gondolkodnak!
- **Ne edd meg** a magot! Sokan rögtön elköltik, ha pénzhez jutnak, pl. örökség, ahelyett, hogy befektetnék egy jövőbeni biztonságra nézve.
- **Aki pénzügyi** területen nem tud megállni, arra nem bíz az Úr szellemi, mennyei kincseket! Nem lehet vezető, presbiter. Aki a családjáról nem visel gondot anyagilag és érzelmileg, az rosszabb a hitetlennél!
- **Pál apostol** megtanulta azokból, amiket szenvedett, hogy mindennel megelégedett legyen: tudott szűkölködni, tudott bővölködni! Ameddig nem tanulod meg, hogy szükségben ne zúgolódjál, hanem az Úrban bízzál, addig nem jössz ki a szükségből!

Lk. 16,12;

És ha a másén nem voltatok hűek, ki adja oda nektek azt, ami a tietek?"

- **Amíg a másén** nem vagy hű, addig nem kapod meg Istentől, amit neked szánt! A hűtlenségeddel magadat fosztod meg az áldástól!

- **Példa:** munkahely, nem a szemnek szolgálva, hanem Istennek. Lásd.: szocialista munkamorál
- **Tehát légy hű a másén!** Amíg a másén nem vagy hű, nem fogják rád bízni azt, ami a tiéd! Légy hűséges a más szolgálatát támogatva, légy hűséges a más vállalkozását építve, és meg fogod kapni a tiédet!

Zsolt. 37.3;

Bízzál az Úrban és jót cselekedjél; e földön lakozzál és hűséggel élj.

- **Bízzál**, higgy az Úrban, és ez a hit nyilvánuljon meg cselekedetben is, hiszen ezek nélkül a hit halott.
- **E földön lakozzál:** ne légy földhözragadt, világias, de ne légy szuperszellemi sem! Mit használ, ha szolgálsz, de a családot szétesik, életed rossz bizonyság, tele vagy adóssággal?
- **Hűséggel élj**, az életed minden aspektusát, minden döntésedet a hűség motiválja, a hűség alapelvein keresztül élld meg a hitedet, és élld az életedet ezen a földön, és kincsed lesz a Mennyben!
- **Épülj fel** a jellemedben, légy megbízható, hűséges és Isten rád fogja bízni a kincseit!

Milyen hitvédői (apologetikai) szempontok fedezhetők fel a könyvben?

Ruth. 2,12;

Boáz, így köszöntötte Ruthot, amikor az kalászt szedegetett az aratók után: „Fizessen meg tetteidért az ÚR, legyen bőséges jutalmad az ÚRtól, Izráel Istenétől, akinek a szárnyai alá jöttél oltalmat keresni.”

- **Ez a mondat** első látásra, csupán egy udvarias jókívánságnak tűnhet. Boáz, azonban tiszta szívvel, hittel mondta ki ezeket a szavakat, így ez egy áldásmondás azaz, „üdvhozó erőknél a felszabadítása” lett.
- **A történet** további részében, ez nyilvánvalóvá is válik, mert attól a naptól fogva kezd el kibontakozni az a folyamat, amely abban tetőzött, hogy **Ruth, Dávid király dédnagyanyja, a Messiásnak pedig ősanja lett.**
- **Így az addig** pogány istent, valószínűleg a Kemós nevű bálványt imádó asszony, nemcsak anyósa kedvéért veszi át annak Istenét, hanem fokozatosan meggyőződhet, hogy:
 - **Izráel** Istene, ugyan láthatatlan, nem tapintható meg kézzel, mint a bálvány, de mégis valóságos
 - **Izráel** Istenének hatalma van irányítani az emberek sorsát
 - **Izráel** Istene, egy gondoskodó, szerető „**ÚR, aki nem vonta meg szeretetét az élőktől és a holtaktól**” (2,20)
 - Ezáltal, a moábi Ruth, élő hitre juthat, felismerheti, hogy **az igaz Isten csak egy: Izráel Istene.**

Kidolgozandó házi feladat a hallgatóknak:

- Szerepel-e a Názáreti Jézus családfájában Ruthon kívül, más nem izraeli származású nő, és ha igen kicsoda az, és véleményezni, hogy miért kerülhetett be Krisztus családfába.